

Jaroslav Vrchlický

český básník, dramatik, prozaik a překladatel

* 17. 2. 1853 Louny, + 9. 9. 1912 Domažlice

Vrchlický, vlastním jménem Emil Frýda, vytvořil dílo svým rozsahem zcela ojedinělé - za svého života vydal 270 knih (!). Převážně psal poezii, která mu vydobyla i vůdčí postavení mezi básníky lumírovské školy a v celé české poezii 19. století.

Do literatury vstoupil již za studií na gymnáziu v Klatovech. Po maturitě začal studovat bohoslovectví, ale už po roce přestoupil na pražskou filosofickou fakultu, kde se mj. věnoval románským jazykům. Následoval roční pobyt v Itálii a po návratu místo tajemníka na české technice, pak v České akademii pro vědy, slovesnost a umění a nakonec profesura všeobecné literatury na pražské universitě. Od počátku literární tvorby byl Vrchlický veden snahou povznést českou poezii na úroveň evropské. Proto mu byl vytýkán kosmopolitismus a nezájem o národní látky, ale kolem roku 1880 boje utichají a básník - zahrnovaný poctami doma, ale i v zahraničí - se stal uznávanou vůdčí osobností české poezie (mj. sbírky Eklogy a písně, Okna v bouři, Zlomky epepeje). Je pak paradoxem, že méně významná část Vrchlického díla, dramatická tvorba, je dnes známější: Noc na Karlštejně a trilogie Námluvy Pelopovy, Smír Tantalův a Smrt Hippodamie - melodram s hudbou Z. Fibicha.

Tvorbě prozaické se věnoval bez většího úspěchu, ale neobyčejně rozsáhlé a zčásti dodnes cenné jsou Vrchlického překlady. Překládal prózu i poezii ze všech hlavních světových jazyků, a zásadně tak rozšířil rozhled českých čtenářů po světové literatuře.

Roku 1901 byl jmenován do panské sněmovny, ale za celou dobu svého působení tu pronesl jedinou řeč - a to roku 1906, kdy podporoval přijetí všeobecného a rovného hlasovacího práva. Roku 1908 ho postihla uprostřed tvůrčí práce mozková mrtvice, jejíž následky mu znemožnily v podstatě jakoukoliv duševní činnost. Sklonek svého života prožil tento "velebný kmet", jak byl v necelých 60 letech oslovován, v Domažlicích, kde také zemřel.

Zdroj: <http://www.libri.cz/database/kalendarium/>